

Usnesení Nejvyššího soudu SR ze dne 21.02.1991, sp. zn. 9 Tor 32/91, ECLI:CZ:NSSR:1991:9.TOR.32.1991.1

Číslo: 8/1992

Právní věta: Ten, kto je osobou oprávnenu podať návrh na rozhodnutie o súdnej rehabilitácii podľa druhého oddielu zák. č. 119/1990 Sb. (§ 5 ods. 1 per analogiam), ale takýto návrh neurobil, nie je osobou oprávnenu podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu o rehabilitácii podľa tohto oddielu citovaného zákona.

Soud: Nejvyšší soud SR

Datum rozhodnutí: 21.02.1991

Spisová značka: 9 Tor 32/91

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Rehabilitace soudní

Předpisy: 141/1961 Sb. § 142 odst. 1 119/1990 Sb. § 5 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Najvyšší súd zamietol sťažnosť Ž. B. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 1990 sp. zn. 2 Rt 64/90.

Z odôvodnenia:

Uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2 Rt 64/90 z 30. októbra 1990 bolo vyslovené, že ustanovením § 2 ods. 1 písm. b) zákona č. 119/1990 Zb. bol zrušený rozsudok Štátneho súdu v Bratislave z 5. mája 1950 sp. zn. Or III 190/50, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu v Prahe z 20. decembra 1950 sp. zn. To II 75/50, ktorým bol obvinený F. Č. odsúdený pre prečin poburovania proti republike podľa § 3 ods. 1 zákona č. 231/1948 Zb. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov a na peňažný trest vo výmere dvetisíc Kčs.

Súčasne boli zrušené všetky ďalšie rozhodnutia v tejto trestnej veci, ktoré obsahovo nadväzovali na zrušený odsudzujúci rozsudok, a to ku dňu ich vydania. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. trestné stíhanie obvineného F. Č. pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin poburovania proti republike podľa § 3 ods. 1 zákona č. 231/1948 Zb. bolo zastavené.

Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo doručené dcére nebohého obvineného Ž. B. dňa 13. decembra 1990 a táto podala proti uzneseniu v lehote uvedenej v § 143 ods. 1 Tr. por. sťažnosť.

V písomnom odôvodnení sťažnosti uviedla, že jej nebohý otec F. Č. bol vo väzbe skoro osem mesiacov, pričom podstata prečinu, za ktorý bol odsúdený, spočívala vo verejnom odsúdení organizácie Pacem in Terris. Tieto skutočnosti však v napadnutom uznesení nie sú uvedené, a preto žiadala o riadnu rehabilitáciu, ako aj o odškodnenie za nezákonný pobyt vo väzení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti nemohol napadnuté uznesenie podľa § 147 Tr. por. meritórne preskúmať, pretože zistil, že sťažnosť bola podaná neoprávnenou osobou (§ 148 ods. 1 písm. b) Tr. por.).

Podľa 142 ods. 1 Tr. por. uznesenie súdu rozhodujúceho v prvom stupni môže sťažnosťou napadnúť osoba, ktorej sa uznesenie priamo dotýka, alebo ktorá na uznesenie dala podnet svojím návrhom, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to i v prospech obvineného.

Podľa 2 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. rozhodnutie o tom, či a do akej miery je odsúdený účastný na rehabilitácii, urobí súd aj bez návrhu. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

V prejednávanej veci krajský súd rozhodoval z úradnej povinnosti o účasti obvineného F. Č. na súdnej rehabilitácii, pričom po zistení, že bol odsúdený za prečin výslovne uvedený v ustanovení § 2 ods. 1 písm. b) zákona číslo 119/1990 Zb., rozhodnutím deklaroval zrušenie tohto odsúdenia a zároveň zastavil trestné stíhanie. Išlo teda o prípad úplnej rehabilitácie a z povahy veci vyplýva, že ani odsúdený by sa sťažnosťou nemohol domôcť pre neho priaznivejšieho rozhodnutia. Sťažovateľka síce bola osobou oprávnenou podať podnet k rozhodnutiu o súdnej rehabilitácii (§ 5 ods. 1 citovaného zákona per analogiam), ak však takýto návrh neurobila, nie je osobou oprávnenou podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu o rehabilitácii podľa druhého oddielu zákona číslo 119/1990 Zb. (§ 142, ods. 1 Tr. por.).

Sťažovateľku nemožno považovať ani za osobu, ktorej sa napadnuté uznesenie priamo dotýka. Je síce osobou, na ktorú v zmysle § 26 zákona č. 119/1990 Zb. prechádza právo žiadať odškodnenie priamo zo zákona, rehabilitačné rozhodnutie sa však priamo dotýka len odsúdeného, sťažovateľky ako dedičky odsúdeného sa dotýka iba nepriamo (spoločensky, hmotne a morálne), najmä v súvislosti s právom na odškodnenie.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody Najvyšší súd SR sťažnosť zamietol ako podanú neoprávnenou osobou (§ 148 ods. 1 písm. b) Tr. por.).

K požiadavke sťažovateľky, že žiada priznať aj odškodné, považuje Najvyšší súd SR za potrebné uviesť, že o odškodnení v zmysle šiesteho oddielu zákona č. 119/1990 Zb. sa rozhoduje v osobitnom konaní (§ 24 zákona č. 119/1990 Zb.) na základe návrhu oprávnenej osoby.